

ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีต่อการนำการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
ฉบับที่ 13 เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า มาถือปฏิบัติ ของบริษัทในกลุ่ม
อุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
Knowledge and Understanding of Accountants on Adoption of Interpretations
of Thai Financial Reporting Interpretations Committee No. 13 Customer Loyalty Programs
of Services Industry Companies Listed in the Stock Exchange of Thailand.

ณัฐวดี กำลิ่งแก่ง* และศรยา สุขธมย์**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีต่อการนำการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 13 เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้ามาถือปฏิบัติของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 78 ราย

ผลวิจัยการศึกษา พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ TFRIC13 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามประเด็นของ TFRIC13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับการรับรู้รายการ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในเรื่องการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการขายสินค้าหรือบริการควบคู่ไปกับการให้สิทธิพิเศษแก่ลูกค้า

นอกจากนี้ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับความเป็นมาและขอบเขตไม่เท่ากันโดยเฉพาะเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ และยากต่อการเข้าใจ ดังนั้นนักบัญชีควรหันมาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานทางกรบัญชีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ABSTRACT

The purpose of this independent study was to investigate the knowledge and understanding of accountants on the adoption of TFRIC13 for companies in service industry group registered in the Stock Exchange of Thailand by questionnaires collecting data from 78 samples.

The findings showed that respondents had knowledge and understanding of the interpretations of the TFRIC13 at a high level, and for the classification of the interpretations, the respondents had knowledge and understanding of

* นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** อาจารย์ ดร. อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

recognition at the highest level. The highest level of knowledge and understanding was recording sales of goods or services together with providing customer loyalty programs.

In addition, the results showed that the respondents had different levels of understanding of background and scope, especially when classified by educational level. This may result from being new interpretations of financial reporting standard, which are difficult to understand. Therefore, accountants should constantly seek knowledge by themselves in order to develop their knowledge and competency so that their accounting practices will become more effective.

บทนำ

ในปัจจุบันธุรกิจส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านการจัดการลูกค้า เพื่อผูกสัมพันธ์กับลูกค้าในระยะยาว การใช้กลยุทธ์การส่งเสริมการขาย โดยการให้สิทธิกับลูกค้าพร้อมกับการขายสินค้าหรือการให้บริการ ซึ่งการให้สิทธิกับลูกค้าส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของการให้คะแนนสะสมแก่ลูกค้า ลูกค้าสามารถนำคะแนนสะสมไปแลกเปลี่ยนรางวัล เช่น ได้รับสินค้าหรือบริการโดยไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน หรือใช้เป็นส่วนลดสินค้าหรือบริการ กลยุทธ์ดังกล่าวกระตุ้นให้ลูกค้าสนใจที่จะซื้อสินค้าหรือรับบริการจากกิจการมากขึ้น (จรรยา ลิมปภากุล, 2554) การใช้โปรแกรมสิทธิพิเศษ ถือเป็น การส่งเสริมการขายยอดนิยมแห่งยุคปัจจุบันนี้ กิจการหลากหลายรูปแบบต่างมุ่งประเด็นในการสร้างสัมพันธ์กับลูกค้า ซึ่งช่วยให้ทราบข้อมูลของลูกค้าในแต่ละกิจการ อาทิ ประวัติลูกค้า ความพึงพอใจของลูกค้า และความถี่ในการซื้อ เป็นต้น (ชลิต ลิมนะเวช, 2550)

เพื่อพัฒนาการบัญชีของไทยให้เป็นที่ยอมรับและเป็นมาตรฐานสากล สภาวิชาชีพบัญชีจึงได้ทำ TFRIC13 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับกิจการที่มีการให้คะแนนสะสมพร้อมกับการขายสินค้าหรือให้บริการ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีครั้งนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อกิจการจำนวนมากที่ใช้กลยุทธ์การส่งเสริมการขายโดยโปรแกรมสิทธิพิเศษ และยังมีผลต่อการรับรู้กำไรของกิจการอีกด้วย (จรรยา ลิมปภากุล, 2554)

จากเหตุผลที่กล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาสนใจศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมบริการ เนื่องจากกลุ่มอุตสาหกรรมบริการเป็นอุตสาหกรรมที่ประกอบไปด้วยการขายสินค้าหรือให้บริการ เช่น สายการบิน ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร โรงแรม เป็นต้น ซึ่งกิจการเหล่านี้มีการส่งเสริมการขายโดยโปรแกรมสิทธิพิเศษ ในลักษณะที่เป็นการให้คะแนนสะสมแก่ลูกค้า เพื่อผูกสัมพันธ์กับลูกค้าในระยะยาว ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีต่อการนำ TFRIC13 มาถือปฏิบัติของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีต่อการนำ TFRIC13 มาถือปฏิบัติของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

แนวคิด ทฤษฎี การศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การนำ TFRIC13 มาถือปฏิบัติ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขทั้ง 2 ข้อ คือ กิจการให้สิทธิพิเศษสำหรับลูกค้าโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายการขาย และลูกค้าสามารถใช้สิทธิในขนาดต่อเพื่อรับสินค้าหรือบริการโดยไม่จ่ายค่าตอบแทน การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการขายตาม TFRIC13 กิจการจึงต้องปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 13 ของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง รายได้ คือ ให้อำนาจรับรายได้จากการขายเริ่มแรกแยกตามส่วนประกอบแต่ละส่วนของรายการบัญชีที่เกิดขึ้น ดังนั้นกิจการต้องแบ่งมูลค่าขายเริ่มแรกให้กับสินค้าหรือบริการและคะแนนสะสม โดยอ้างอิงจากมูลค่ายุติธรรม ซึ่งมูลค่าที่ปันส่วนให้กับคะแนนสะสมนี้จะยังไม่ถือเป็นรายได้ จนกว่าลูกค้าจะนำคะแนนสะสมดังกล่าวมาใช้สิทธิ และเมื่อใดก็ตามที่กิจการคาดว่าจะมีต้นทุนในการจัดหารางวัลที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ กิจการต้องบันทึกมูลค่าของคะแนนสะสมที่รับการปันส่วนมาเป็น “รายได้รับล่วงหน้า” หรือ “รายได้รอการตัดบัญชี” ไว้ก่อน

การวัดมูลค่า แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ 1) กรณีกิจการจัดโปรแกรมสิทธิพิเศษให้แก่ลูกค้าเอง ซึ่งคำนวณได้ 2 วิธี คือ วิธีมูลค่าที่เหลือ และวิธีมูลค่ายุติธรรมที่เกี่ยวข้อง 2) กรณีกิจการจัดโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้าร่วมกับบุคคลที่สาม กิจการจะต้องพิจารณาว่า กิจการทำหน้าที่เป็นตัวการ หรือ เป็นตัวแทน (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2559)

การทบทวนวรรณกรรมของการศึกษาที่เกี่ยวข้องในอดีต ผุสรรัตน์ อินทร์ตะสีบ (2555) ศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักลงทุนสัมพันธ์ในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต่อการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศในประเทศไทย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักลงทุนสัมพันธ์ที่ปฏิบัติงานตำแหน่งนักบัญชีและการเงินมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องต่อมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศอยู่ในระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจถูกต้องต่อมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ประกาศใช้เป็นมาตรฐานใหม่อยู่ในระดับน้อยที่สุด และเมื่อศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 18 เรื่อง รายได้ เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติและการรับรู้รายได้ ซึ่งเมื่อจำแนกตามตำแหน่งงานในบริษัท พบว่า ตำแหน่งนักบัญชีและการเงิน มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด และเมื่อจำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงานตำแหน่งเจ้าหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ พบว่า ระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 1 ปี มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด นอกจากนี้เมื่อจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุดเช่นกัน

สมบุญธรรม สารพัด (2554) ศึกษา การเตรียมความพร้อมของผู้ปฏิบัติทางการบัญชี เกี่ยวกับ TFRIC13 พบว่า การเผยแพร่ความรู้หรือการสร้างความรู้ความเข้าใจ ด้วยการสื่อสารกับผู้ประกอบวิชาชีพที่อยู่ในภาคปฏิบัติหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ถือว่าเป็นบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของสภาวิชาชีพบัญชี และหน่วยงานกำกับดูแล และยังพบอีกว่า TFRIC13 นี้ ถือเป็นการท้าทายอย่างหนึ่งที่อาจจะมีผลกระทบทั้งในแง่ลบและแง่บวก เช่นเดียวกับมาตรฐานการบัญชีและการรายงานทางการเงินฉบับอื่นๆ ที่ปรากฏให้เห็นกันอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นสภาวิชาชีพบัญชีจึงต้องให้ความสำคัญในการศึกษาเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ในเรื่องนี้กันต่อไป ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้เกี่ยวกับการประยุกต์หลักการบัญชีข้างต้นนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักบัญชีในตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชี ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย 6 หมวดธุรกิจ รวมจำนวน 103 บริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560) ใช้วิธีกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยได้รับการตอบกลับมา จำนวน 78 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน การมีใบอนุญาตทางการบัญชี ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของโปรแกรมลิตีพิเศษที่ใช้ และวิธีการจัดโปรแกรมลิตีพิเศษ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ ส่วนที่ 3 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีต่อการนำ TFRIC13 มาถือปฏิบัติใน 3 ประเด็น คือ ความเป็นมาและขอบเขต การรับรู้รายการ และการวัดมูลค่า ซึ่งเป็นคำถามแบบ 2 ตัวเลือก คือ ใช่ ไม่ใช่ และส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาได้วัดคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำแนวทางคำถามให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมในเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ตามคำแนะนำ หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามฉบับร่างไปใช้กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เช่น นักบัญชีหรือพนักงานบัญชีทั่วไปที่ปฏิบัติงานทั้งในราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทเอกชน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และอาจารย์สอนวิชาการบัญชี จำนวน 10 ราย จากนั้นจัดทำเอกสารฉบับสมบูรณ์ และนำส่งให้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และนำมาประมวลผล โดยส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยสถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าความถี่ และร้อยละ ส่วนที่ 3 มีลักษณะเป็นคำถามที่มีให้เลือกตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่ ข้อมูลที่ได้จะใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ในการวัดระดับความรู้ความเข้าใจ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ ตอบถูก = 1 ตอบผิด = 0 และแปลความหมายตามเกณฑ์การวัดความรู้ให้คะแนนของบุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (2549) โดยแบ่งเป็นมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดตามลำดับ และส่วนที่ 4 ลักษณะของปัญหา มีให้เลือก 5 ระดับ 5 4 3 2 1 คะแนนตามลำดับ ในแต่ละระดับของปัญหาเป็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และส่วนของข้อเสนอแนะ จะใช้การบรรยายเชิงพรรณนาตามข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะ

ผลการศึกษา การอภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30 – 40 ปี มีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี โดยมีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี และไม่มีใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ TFRIC13 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.32 และมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับการรับรู้รายการ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.18 โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในเรื่องการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการขายสินค้าหรือบริการควบคู่ไปกับการให้สิทธิพิเศษแก่ลูกค้า

เมื่อจำแนกตามการมีใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (ใบอนุญาตผู้สอบบัญชีภาษีอากร หรือใบอนุญาตผู้ตรวจสอบภายในรับอนุญาต หรือใบอนุญาตผู้สอบบัญชีรับอนุญาต) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีใบอนุญาตทางการ

บัญชี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ TFRIC13 ในระดับมาก ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีใบอนุญาตทางการบัญชี มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด และเมื่อจำแนกตามการมีโปรแกรมสิทธิพิเศษที่ใช้ในกิจการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีโปรแกรมสิทธิพิเศษที่ใช้ในกิจการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ TFRIC13 ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีโปรแกรมสิทธิพิเศษที่ใช้ในกิจการ มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก

ผู้ตอบแบบสอบถามของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยพบ ปัญหาในเรื่อง นักบัญชีของกิจการยังขาดความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของ TFRIC13 มากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ TFRIC13 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจาก ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักบัญชีที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายหรือหัวหน้าฝ่ายบัญชี จึงแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ประกาศใช้เป็น มาตรฐานใหม่มากขึ้น ผลการศึกษาดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุรรัตน์ อินทร์ดีะสืบ (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของนักลงทุนสัมพันธ์ในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต่อการปรับใช้มาตรฐาน การรายงานทางการเงินระหว่างประเทศในประเทศไทยที่ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาที่เริ่มในหรือหลัง วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งนักบัญชีและการเงินร่วมทำงาน เจ้าหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องโดยรวมต่อมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทาง การเงินที่ปรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศอยู่ในระดับปานกลาง และมีความรู้ความ เข้าใจถูกต้องโดยรวมต่อมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ประกาศใช้เป็นมาตรฐานใหม่อยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษาของ สุรรัตน์ อินทร์ดีะสืบ (2555) ในเรื่องความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 18 เรื่อง รายได้ เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติและการรับรู้รายได้ พบว่า ตำแหน่งนักบัญชีและการเงิน ร่วมกันงานเจ้าหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด และเมื่อจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรมที่ จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมบริการมีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของผู้ศึกษา ที่พบว่า ความรู้ความเข้าใจของนักบัญชีของบริษัทในกลุ่ม อุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในประเด็นเกี่ยวกับการรับรู้รายการของ TFRIC13 โดยรวมในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุจากการที่ วิธีการปฏิบัติในประเด็นเกี่ยวกับการรับรู้รายการตาม TFRIC13 ให้ปฏิบัติตามย่อหน้าที่ 13 ของมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 18 เรื่อง รายได้ เช่นกัน

ผลการศึกษาของ สมบูรณ์ สารพัด (2554) ในเรื่องการเผยแพร่ความรู้หรือการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชี สำหรับโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า ด้วยการสื่อสารกับผู้ประกอบวิชาชีพที่อยู่ในภาคปฏิบัติหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สภาวิชาชีพ บัญชีฯ จึงต้องให้ความสำคัญในการศึกษา เผยแพร่องค์ความรู้ในเรื่องนี้ ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้เกี่ยวกับการประยุกต์หลักการบัญชีดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ผู้ศึกษา จากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 33 ราย อยากให้สภาวิชาชีพบัญชี จัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจต่อ TFRIC13 ให้มากขึ้น สภาวิชาชีพบัญชี จึงมีบทบาทสำคัญที่จะสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ักบัญชีเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ TFRIC13 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่มีความรู้ความเข้าใจในแต่ละเรื่องจะไม่เท่ากัน โดยมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุดในประเด็นเกี่ยวกับการรับรู้รายการและการวัดมูลค่า และมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับความเป็นมาและขอบเขต ในเรื่องความเป็นมาของ TFRIC13 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะเข้าใจว่า TFRIC13 ระบุถึงการบัญชีของกิจการที่ให้ของกำนัลหรือของแถมแก่ลูกค้า และคิดว่าคะแนนสะสมที่ให้แก่ลูกค้าไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการขาย สุดท้ายนี้ ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับความเป็นมาและขอบเขตในระดับที่ไม่เท่ากัน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ และยากต่อการเข้าใจ ดังนั้นนักบัญชีควรหมั่นหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานทางการบัญชีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- จรรยา ลิมปภากุล. (2554). การบัญชีสำหรับโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า. ค้นเมื่อ 30 กันยายน 2556, จาก <http://www.tci-thaijo.org/index.php/CBSReview/article/download/3867/3356>
- ชลิต ลิมปะนะเวช. (2550). Loyalty Program กลยุทธ์มัดใจลูกค้าหรือไล่ลูกค้า. *แบรนดเจจ*, 8(12), 144-145
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2560). รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์. ค้นเมื่อ 7 มกราคม 2560, จาก [http://www.set.or.th/listedcompany/static/listed Companies_th_TH.xls](http://www.set.or.th/listedcompany/static/listed%20Companies_th_TH.xls)
- ธานีินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ: วี อินเตอร์ พรินท์.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- สุสรัตน์ อินทร์ตะสีบ. (2555). ความรู้ความเข้าใจของนักลงทุนสัมพันธ์ในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต่อการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ในประเทศไทย. (การค้นคว้าแบบอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2559). การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2555) เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า. ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2560, จาก http://eservice.fap.or.th/get_file/index.php?file=TFRIC_13_revised_2559_UP.pdf
- สมบุญรณ์ สารพัด. (2555). การบัญชีสำหรับโปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า : หลักการ ผลกระทบ และการเตรียมความพร้อม. ค้นเมื่อ 8 มีนาคม 2557, จาก http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/oct_dec_12/pdf/aw012.pdf